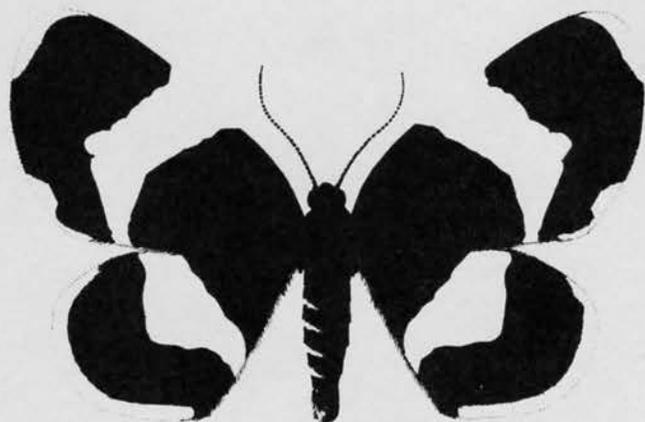

ISSN 0355-4791

baptria

Suomen Perhostutkijain Seura r.y.
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland r.f.

VOL 14   1989   N:o 1

BAPTRIA

Julkaisija — Utgivare

Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland r.f.
P. Rautatiekatu 13, 00100 HELSINKI

Ilmestyminen — Utkommer

4 numeroa vuodessa — 4 häften per år
Jäsenlehti, tilaushinta jäsenille 70,—
(= jäsenmaksu), ulkopuolisille 100,—
Prenumerationspris 50,— för medlemmar, 100,— för icke medlemmar

Mainokset — Annonser

takakansi — bakpärm	700,—
1/1 sivu — sida	500,—
1/2 sivu — sida	300,—
1/4 sivu — sida	200,—

Julkaisun tarkoitus

Julkaisu toimii yhdyssihteenä julkaisijaseuran jäsenten ja eräiden tieteellisten seurojen ja laitosten välillä kuten seuran aiemmin julkaisemat kiertokirjeet. Tarpeen vaatiessa lähetetään muita tiedotuksia sisältäviä kirjeitä jäsenille. Julkaisu sisältää seuran kuukausikokousten tieteellisen aineiston, kuten esitelmien lyhennelmät ja tiedonannot ym. sekä seuran toimintaan liittyvät ilmoitukset ja tiedustelut. Kokouskutsut ja ennakkotiedot ohjelmista ilmoitetaan tämän lehden palstoilla.

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA ry. LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND rf.

Kokoukset

Varsinaiset kokoukset pidetään yleensä kuukauden toisena keskiviikkona, paitsi tammi- ja syyskuussa kolmantena, kuitenkin kesäkuukausia lukuunottamatta, HY eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa klo 18.30 lähtien. Nuorisajaoston kokoukset ovat aina viikkoa ennen seuran varsinaisia kokouksia samassa paikassa klo 18.30 lähtien. Tarkemmat tiedot kokouksista ilmoitetaan jäsenille Baptriassa.

Hallitus — Styrelse

Puheenjohtaja — Ordförande
Erkki M. Laasonen (Vyökätkä 9 B 13, 00160 HKI, puh. 90-630 395)
Varapuheenjohtaja — Viceordförande
Rauno Väisänen (Teljäntie 7 B 16, 00350 HELSINKI, puh. 565 2263)
Sihteeri — Sekreterare
Jari Kaitila (Koivumäentie 18 A 26, 01230 VANTAA, puh. 90-876 9406)
Rahastonhoitaja — Skattmästare
Erkki Franssila (Sulkapolku 6 B 42, 00370 HKI, puh. 90-557 881, postisiirtotili 26858-3)
Antti Aalto (Anttilantie 10, 05840 HYVINKÄÄ, puh. 914-208 85)
Magnus Landtman (Brändö parkvägen 44 A, 00570 HFORS, tel. 90-689 242)
Pirkka Utrio (Pajalahdenkatu 29 A 9, 00200 HKI, puh. 90-678 451)

Nuorisajaosto — Undgomssektionen

Puheenjohtaja — Ordförande
Jaakko Kullberg (Sallatunt.t. 2 D, 00970 HKI, puh. 90-324 228)
Sihteeri — Sekreterare
Jarmo Tikka (Kapteentintie, 01100 Östersundom, puh. 90-877 9327)

Toimituskunta — Redaktion

Päivö Somerma, päätoimittaja (Laiduntie 18 as 8, 02340 ESPOO, puh. 90-801 2860)
Timo Leponiemi, toimitussihteeri (Tukkitie 18 D 42, 00760 HKI, puh. 90-386 515)
Pekka Vakkari, tieteellinen toimittaja (Kruununhaankatu 4 B 20, 00170 HKI, puh. 90-655 747)
Magnus Landtman, svensk resumé
Armas Järvelä, mainokset
Erkki M. Laasonen
Jari Kaitila

Muut virkailijat — Övriga funktionärer

2. sihteeri — 2. sekreterare
Henry Holmberg (Vainiopolku 7, 00700 HKI, puh. 90-354 981, arkistoasiat)
Jäsenihteeri — Medlemssekreterare
Markku Savela (Kimmeltie 26 A 7, 02110 ESPOO, puh. 90-465 799; osoitteenmuutokset, jäsenmaksut)
E-MAIL: ELISA: Savela_Markku_nok
Internet: msa@clinet.fi
Tiedonantosihteerit — (meddelanden)
Seppo Repo "makrot" Kivimäentie 10 E, 01620 VANTAA, tel. 90-878 4434) ja
Ilkka Kontuniemi "mikrot" (Henrik Borgströmintie 5 B 16, 00840 HKI, puh. 90-698 4293)
Lauri Kaila (Ulvilantie 19 g 22, 00350 HKI, puh. 90-551 207)
Kirjastonhoitaja — Bibliotekarier
Jorma Wettenhovi (Haapasaaarentie 9 C 326, 00960 HKI)
Keräilytarvikkeiden välittäjä — (insamlingstillbehör)
Mikael Sinervirta (tarvikkeita saatavana kokousten yhteydessä; postitilaukset osoitteella: Ajurinkatu 21 A 1, 11710 RIIHIMÄKI, puh. 914-719 595)

Ladonta: Valolatomo Hietavirta Ky

Paino: Yliopistopaino

HELSINKI 1989

Pyhtään Munasuo-Kananiemensuon suurperhoslajisto

Rauno Väisänen ja Markku Suoknuuti

Abstract

Väisänen, R. & Suoknuuti, M. 1989: Macrolepidoptera of the Munasuo-Kananiemensuo mire area in Pyhtää, southern Finland

Macrolepidoptera of the large mostly ombrotrophic mires of Munasuo and Kananiemensuo in Pyhtää have been investigated since the early 1950s. The species observed in the study area (about 2000 hectares) have been listed in Table 1. The composition of the fauna in the mires has remained relatively stable during the study period. The lack of a few characteristic mire species is explained by historical and climatic reasons.

Authors' addresses:

Rauno Väisänen, Department of Entomology, Zoological Museum,
P. Rautatiek. 13, SF-00100 Helsinki.
Markku Suoknuuti, Pernoo, SF-48410 Kotka 41.

Munasuo-Kananiemensuon alueet käsittelevät Kaakkois-Suomen tieteellisesti arvokkaimmat suoalueet. Ne sijaitsevat pääosin Pyhtään kunnassa (pääas. 671:48), vain itäisin osa — Mustanjärven suo — kuuluu Kotkaan. Alueella sijaitsee mm. Saaristo-Suomen edustavin keidas-suo. Alue sisältyy kansainväliseen soiden-suojeluohjelmaan Project Telma. Kananiemensuo on kansallispuistoalue ja Munasuo soidensoijelualue. Kananiemensuon ja Mustanjärvensuon välinen harjanne kuuluu puolestaan valtakunnalliseen harjujen suoeluohjelmaan. Kokonaisuutena alue on arvokas tutkimus- ja opetuskohte ja merkittävä suokasvillisuuden, linnuston ja muun eläimistön suoelualue.

Suomen soiden perhoslajistosta on yllättävän vähän julkaistua tietoa. R. Krogerus (1960) on kirjoittanut laajan tutkimuksen soiden niveljalkaisista. Lisäksi mm. K. Mikkola on julkaissut eräitä yleisesti aiheeseen liittyviä mielenkiintoisia kirjoituksia (Mikkola 1976, Mikkola & Spitzer 1983). Tämän artikkelin tarkoituksena on koota yhteen Pyhtään laajojen soiden suurperhoslajistoa koskevat vuosien varrella kertyneet tiedot. Samalla selvitys luo perustan näitä suoelualueita koskevalle lajiston seurannalle.

Tutkimusalue ja menetelmät

Faunistisen tutkimuksen kohteeksi valittiin kansallispuistokomitean mietinnön (Komiteanmietintö 1976:88) mukainen rajaus, yhteensä 2070 hehtaaria soita ja niiden reunametsiä. Alueesta on suojelua vaille jäänyt mm. Haukkavuoren kallio- ja metsäalue.

Munasuo on eteläistä Saaristo-Suomen keidassoiden tyyppiä, jossa laiteiden yläpuolella oleva suokeskusta on melko tasainen ja jossa samankesket rämekeikit rajoittuvat suon reunaosiin. Suon keskusta on laaja tasanne, jonka kermirakenne on heikosti kehittynyt ja siinä on lukuisia kirkasvetisiä allikoita. Keitaan laiteilla on monipuolisia laidenevoja ja korpia (Tolonen 1968a).

Kananiemensuo koostuu useista erilaisista osista. Siellä on kaksi erillistä kermikeidasta, joilla rämekeikit kiertävät suon korkeinta keskiosaa. Lisäksi suolla on kaksi aapasoihin luettavaa aluetta, joilla karut ja paikoittain rimpiset kalvakkanevat levittäytyvät laajoina ja tasisina. Suon reunoilla on useita lahdekeita, joita luonnehtivat vaihtelevat räme- ja nevatyytit (Tolonen 1968b).

Mustanjärven suo on tyyppinen Rannikko-Suomen konsentrisen kermikeidas, joka nousee erittäin voimakkaasti laiteilta kohti keskustaa (Mäkilä 1984). Keskustassa esiintyy runsaasti pieniä allikoita. Suotyytit ovat painanteissa lyhytkortisia nevoja ja kuljunevoja, kermeillä rahkarämeitä ja -nevoja.

Kuva 1. Kananiemensuon rahkarämettä.

Pyhtään soiden mielenkiintoisen perhoslajiston "keksi" Yrjö Saramo 1950-luvun alussa. Sittenkin alueella ovat retkeilleet mm. Einari Valleala, Jaakko Kanerva, Esa Vanhala ja kirjoittajat (RV 1969-, MS 1975-) sekä viime vuosina Erkkä Langi, Veli-Matti Mussalo ja Lauri Luukkonen. Täydentävistä perhoshavainnoista kiitetään lisäksi seuraavia keräilijöitä: J. Junnilainen, Veli-Pekka Koskinen, Harri Luoma, Mikael Sinervirta, Päivö Somerma ja Risto Valo. Myös Yrjö Saramon muistiinpanot ovat olleet kirjoittajien käytettävissä. Vain harvoja havaintoja on aiemmin julkaistu (Repo 1986).

Keräily on viime vuosia lukuunottamatta tapahtunut lähinnä päivisin. 1970-luvulta alkaen alueella on kuitenkin melko usein poltettu lamppuja ja keräilty syöteillä. Myös syöttirysyä on käytetty 1980-luvulla, sen sijaan suoalueella ei ole ollut kestovalorysyä.

Perhoslajisto

Tutkimusalueella elää edustava suoperhoslajisto, johon kuuluu mm. useita uhanalaisina pidettyjä lajeja. Taulukossa 1 on luuteltu kaikki alueelta tavatut suurperhoslajit (mukana ns. pikkuryhmät). Kiintoisaa on todeta, että tutki-

musaikana 1953—1988 suolajistossa ei ole havaittavissa mitään merkittäviä muutoksia (vertaa esim. monien soiden linnuston muutokset). Suot ovat säilyneet varsin luonnontilaisina eikä esim. ilmaston muutoksilla näytä tutkimusperiodina olleen oleellista merkitystä alueen perhosille. Sen sijaan eräät mineraalimaiden lajit ovat levinneet alueelle (mm. *N. chardinyi*, *A. scolopacina*).

Vaikka tutkimusalueeseen kuuluu varsin erilaisia soita, ei niiden perhoslajistossa ole havaittavissa suuria eroja, mutta eri suotyypien

Kuva 2. *Thaleria fimbrialis*. Kuva: P. Somerma.

välillä sen sijaan on. Perhosten kannalta soiden reunat ja suhteellisen kuivat ja karut osat — isovarpuiset rämeet ja rahkarämeet — ovat tärkeitä. Tämän takia Munasuo, jossa perhosia tapaa vain vähän keskiosan laajalla tasanteella, vaikuttaa köyhemmältä kuin rakenteeltaan rikkonaisempi ja monipuolisempi Kananiemensuo. Varsinaisista suolajeista ainakin päivävaaktiivisten lajien lento keskittyy kesäheinäkuuhun, mikä kannattaa ottaa huomioon suunniteltaessa suojelullisesti arvokkaimman lajiston seurantaa.

Soiden ympärillä on jonkin verran suojelullisesti tärkeitä metsiä ja niihin liittyviä korpia. Lopullisten suojelupäätösten ulkopuolelle jäi tosin valitettavasti myös vanhaa metsää, joka on sittemmin hakattu. *L. achine* on esiintynyt alueella ainakin seuraavasti: 1960 2 yks., 1962—63 1 yks., 1973 1 yks. ja 1975—76 4 yks. *X. sinceran* löytöjä on seuraavasti: 1978 7 yks., 1980 27 yks., 1988 3 yks. Parillinen löytövuosi on yllättävä, sillä *X. speciosa* ja *X. alpicola* lentävät alueella puolestaan parittomina vuosina, samoin muuallakin Pyhtäällä. Tutkimusalueelta on tavattu kaikkiaan n. 40 *X. speciosaa* (1979, 1985, 1987; lähistöltä myös 1959, 1973) ja n. 10 *X. alpicolaa* (1979, 1985). Haukkavuoren hakatussa ikikuusikossa eli myös *A. jubatus*.

T. fimbrialis on alueella vakituiskantainen laji, jota on tavattu vuosittain ainakin v. 1961 alkaen, eräinä vuosina hyvinkin runsaana. Laji suosii Pyhtäällä rahkarämeen ja rahkanevan vaihtumisvyöhykettä, Keski-Euroopassahan se tunnetusti elää kuivilla nummimailla. Toukka on tavattu Pyhtäällä suokukalta (*Andromeda polifolia*). *Eugraphe subrosea*, jota on meillä pidetty melko tiukasti vain suolajina (Mikkola & Spitzer 1983) elää Pyhtäällä myös kuivilla kanervakankailla (mm. Koukkusaari). Myös *P. strigillaria* ja *C. cribraria* tavataan sekä soilta että kankailla. Sen sijaan *M. wlatinumista* ei ole varmoja tietoja soiden ulkopuolisista paikallispopulaatioista. Kalvakkanenveojen tyyppisin laji on *A. gilvaria*.

Pyhtään suursoilta puuttuu luonteenomaisista suolajeista mm. *Pyrgus centaureae*, *Clossiana frigga*, *Erebia embla* ja *Hypoxystis pluviana* (joka kuitenkin on tavattu Kotkasta Pernoon kylästä). Näistä eräiden lajien levinneisyys ulottuu Anjalankosken soille. Lajiston puutteellisuudet selittynevät soiden historialla. Suoperhosten parhaan leviämiskauden aikana mantereisena myöhäisjäähä kautena (vrt. Kalela 1949) Pyhtään soiden kehitys oli vasta alullaan. Taigalajiston leviäminen lienee myöhemmin oleellisesti hidastunut ja Kymijoen haarat ovat ilmeisesti olleet tehokkaita leviämisseiteitä monille lajeille. Myös rannikon mereinen ilmasto voi olla osasy puutteisiin: mm. *C. freija* ei näytä pystyvän yleistymään, vaikka sopivia elinympäristöjä tuntuisi olevan riittämiin.

Pyhtään soiden muista hyönteislajeista voidaan mainita vaivaisuivulla elävä nuijasarvini sahapistiäinen *Trichosoma* sp. (M. Viitasaari) ja kovakuoriaisista *Crabus nitens* -maakiitäjäinen sekä jalokuoriaiset *Phaenops cyanea* (1986, 1987?) ja *Agrilus paludicola*.

Taulukko 1. Munasuon-Kananiemensuon alueella 1953—1988 tavatut suurperhoset sekä ns. pikkuryhmät. Harvinaisista lajeista on annettu löytövuodet. Ns. varsinaiset suolajit on merkitty kirjaimella s ja soilla yleisesti tavattavat, mutta elinympäristövaatimuksiltaan laaja-alaisemmat lajit (s). Luokittelurusteena on käytetty kunkin lajin paikallisia vaatiuksia Pyhtään-Kotkan alueella, mutta luokittelu on silti toki paikoin tulkinnanvarainen.

Table 1. Species observed in the Munasuo-Kananiemensuo area. s — tyrophobiont species, (s) — tyrophilous species in the study area (for the classification, see also Mikkola & Spitzer 1983).

Hepialus humuli
H. hecta
H. fuscinebulosus

Dahlicia triquetrella
D. charlottae
D. lazuri
Siederia rupicolella
Taleporia tubulosa
Psyche casta
P. crassiorella
P. norvegica
Acanthopsyche atra (s)
Pachytelia villosella (s)
Canephora unicolor (s) 1971, 1987
Phalacropterix graslinella s
Sterrhopterix standfussi (s)

Cossus cossus

Pennisetia hylaeiformis
Sesia apiformis
Synanthedon scoliaeformis
S. culiciformis
S. formicaeformis 1986
S. flaviventris

Rhagades pruni s
Adscita statices 1987
Zygaena viciae 1987

Pyrgus malvae
Carterocephalus silvicola
Thymelicus lineola
Ochlodes venatus

Papilio machaon (s)
Leptidea sinapis
Aporia crataegi 1954, 1958, 1973, 1974, 1987, 1988
Pieris brassicae
P. rapae
P. napi
Anthocharis cardamines
Colias palaeno s
Gonopteryx rhamnii

- Callophrys rubi* (s)
Lycæna phlaeas
Heodes virgaureae
Palaeochrysophanus hippothoe
Celastrina argiolus
Plebejus argus (s)
Lycæides idas
Vaccinia optilete (s)
Agrodiaetus amandus
Polyammatus icarus
Limnitis populi 1953
Nymphalis antiopa
Inachis io
Vanessa atalanta
V. cardui
Aglais urticae
Polygona c-album
Argynnis paphia 1974, 1975, 1977
Speyeria aglaja
Fabriciana niobe 1979
F. adippe
Issoria lathonia
Brenthis ino (s)
Boloria aquilonaris s
Proclissiana eunomia s
Clossiana selene (s)
C. freija s 1967, 1970, 1971, 1972, 1978
C. euphrosyne (s)
Mellicta athalia
Hypodryas maturna
Erebia ligea
Oeneis jutta s
Aphantopus hyperantus
Coenonympha tullia s
C. glycerion
Pararge aegeria
Lasiommata maera
L. petropolitana
Lopinga achine (s)
- Falcaria lacertinaria*
Drepana falcata
Thyatira batis
Tethea or
Ochropacha duplaris
Achlya flavicornis
- Archiearis parthenias*
Geometra papilionaria
Hemithea aestivaria 1961
Chlorissa viridata s
Thalera fimbrialis s
Jodis lactearia
J. putata
Cyclophora albipunctata
Scopula ternata (s)
S. immorata
S. incanata
S. floslactata
S. immutata (s)
S. virgulata s
Idaea serpentata
I. muricata s
I. pallidata
I. sylvestraria
I. biselata
I. dimidiata
I. emarginata
- I. aversata*
I. straminata
Lythria rotaria
Scotopteryx chenopodiata
Orthonama lignata
Xanthorhoe munitata
X. spadicearia
X. ferrugata
X. quadrifasciata
X. montanata
X. fluctuata
X. annotinata
Epirrhoe tristata
E. alternata
Camptogramma bilineatum
Entephria caesiata
Mesoleuca albicillata
Pelurga comitata
Lampropteryx suffumata
L. otregiata
Cosmorhoe ocellata
Eulithis prunata
E. testata (s)
E. populata (s)
E. mellinata 1987
Ecliptoptera silaceata
Chloroclysta miata
C. citrata
C. infusata s
C. latifasciata
C. truncata
Plemyria rubiginata
Thera firmata
T. variata
T. obeliscata
T. serraria
Electrophaes corylata
Colostygia pectinataria
Hydriomena furcata
H. impluviata
H. ruberata
Spargania luctuata
Rheumaptera subhastata (s) 1980, 1986
R. hastata
R. undulata (s)
Triphosa dupitata
Euphyia unangulata
Epirrita autumnata
Operophtera brumata
Perizoma affinitatum
P. alchemillatum
P. hydratatum
P. bifaciatum 1987
P. taeniatum
P. blandiatum
P. albulatum
P. sagittatum 1986
P. didymatum
Eupithecia tenuiata
E. plumbeolata
E. abietaria
E. analoga 1972, 1980
E. linariata
E. exigua
E. pygmaeata 1987
E. centaureata
E. intricata
E. satyrata

- E. absinthiata*
E. goossensiana s
E. assimilata
E. vulgata
E. subfuscata
E. icterata
E. succenturiata
E. subumbrata
E. indigata
E. gelidata s
E. nanata
E. pusillata
E. tantillaria
E. conterminata
E. lanceata
Gymnoscelis rufifasciata
Chloroclystis rectangulata
C. debiliata (s)
Anticollix sparsatus
Carsia sororiata s
Aplocera praeformata
Odezia atrata
Euchoeca nebulata
Hydrelia flammeolaria
Lobophora halterata
Trichopteryx carpinata
Pterapherapteryx sexualata
Calospilos sylvatus
Lomaspilis marginata
Semiothisa notata
S. alternaria
S. signaria
S. liturata
S. clathrata
S. artesiaria 1979?
S. carbonaria s
Itame loritaria
I. wauaria
I. brunneata (s)
Cepphis advenaria 1973, 1980
Plagodis pulveraria
Opistograptis luteolata
Epione repandaria
E. paralellaria
Ennomos autumnarius
E. alniarius
Epirranthis diversata
Odontopera bidentata
Crocallis elinguaris
Angerona prunaria (s)
Apocheima pilosaria 1987
Lycia lapponaria s
L. hirtaria
Biston betularius
Cleora cinctaria
Alcis repandatus (s)
A. jubatus 1978
Arichanna melanaria s
Hypomecis roboraria 1987
Ectropis crepuscularis
Aethulura punctulata (s)
Ematurga atomaria (s)
Bupalus piniarius
Cabera pusaria
C. exanthemata
Lomographa bimaculata
L. temerata
Hylaea fasciaria (s)
- Gnophos obfuscatus*
G. obscuratus
Parietaria sordaria
Siona lineata
Aspilates gilvaria s
Perconia strigillaria (s)
- Poecilocampa populi*
Trichiura crataegi
Eriogaster lanestris (s)
Lasiocampa quercus (s)
Macrothylacia rubi (s)
Dendrolimus pini (s)
Cosmotriche lunigera
Euthrix potatoria 1960, 1967, 1986
Phyllodesma ilicifolium 1987
Endromis versicolora
Aglia tau
Saturnia pavonia (s)
- Sphinx pinastri*
Smerinthus ocellatus
Laothoe populi
L. amurensis 1981
Hyles gallii
Deilephila elpenor
D. porcellus
- Phalera bucephala*
Cerura vinula
Harpyia furcula
H. bifida
Stauropus fagi 1985
Notodonta dromedarius
N. torva 1978
Eligmodonta ziczac
Pheosia gnoma
P. tremula
Philodon capucina
Odontosia sieversi 1987
Leucodonta bicoloria 1980, 1987
Clostera anastomosis 1987
C. curtula
C. pigra
Orgyia recens 1960?
O. antiqua
O. antiquoides s
Gynaephora selenetica s
G. fascelina s
Calliteara abietis
Leucoma salicis
Thumatha senex (s)
Miltochrista miniata 1986, 1988
Nudaria mundana 1979
Atolmis rubricollis 1987
Cybosia mesomella s
Eilema lutarellum (s)
E. complanum
E. lurideolum
Coscinia cribraria (s)
Parasemia plantaginis (s)
Arctia caja
Diacrisia sannio (s)
Spilosoma lubricipedum
S. luteum
Phragmatobia fuliginosa (s)
Pechipogo strigilata
Herminia nemoralis 1960, 1985

- Macrochilo cribrumalis (s)
 Polypon tentacularius
 Trisateles emortualis
 rivula sericealis
 Parascotia fuliginaria
 Colobochyla salicalis
 Hypenodes humidalis s
 Hypena crassalis
 H. proboscidalis
 Lygephila pastinum
 Scoliopteryx libatrix
 Catocala fraxini
 Callistege mi (s)
 Euclidia glyphica
 Laspeyria flexula 1985
 Deltote uncula (s)
 Nola aerugula s
 N. karelica s 1962?, 1965, 1967, 1972?, 1987
 Pseudoips faganus
 Nycteola degenerana
 Diachrysia chrysis
 Macdunnoughia confusa
 Plusia putnami
 Autographa gamma
 A. bractea
 A. pulchrina
 Syngrapha microgamma s
 S. interrogationis (s)
 Panthea coenobita 1970-l., 1987
 Calocasia coryli
 Acronicta megacephala
 A. leporina
 A. alni 1986
 A. psi
 A. menyanthidis s
 A. auricoma
 A. euphorbiae
 A. rumicis
 Cryphia raptricula
 Amphipyra perflua
 A. tragopoginis
 Dipterygia scabriuscula
 Rusina ferruginea
 Euplexia lucipara
 Enargia paleacea
 Parastichtis suspecta
 P. ypsilon 1985
 Cosmia trapezina
 Hyppa rectilinea (s)
 Apamea monoglypha
 A. crenata
 A. lateritia
 A. scolopacina 1985
 A. furva
 A. sordens
 A. remissa
 A. illyria
 A. pabulatricula
 Oligia strigilis
 O. latrunculus
 Mesoligia literosa
 Mesapamea secalis
 Photedes fluxa
 P. pygmina
 P. minima
 Amphipoea ocullea
 A. fucosa
 A. lucens
 Hydraecia micacea
 Staurophora celsia
 Celaena haworthii (s)
 C. leucostigma
 Archanara sparganii
 Rhizedra lutosa
 Hoplodrina octogenaria
 H. blanda
 Caradrina morpheus
 C. selini
 Athetis pallustris
 Cucullia umbratica
 C. gnaphalii 1977
 Brachylomia viminalis
 Brachionycha nubeculosa
 Lithomoia solidaginis
 Lithophane hepatica
 L. furcifera
 L. lamda (s)
 L. consocia
 Xylena vetusta
 Allophytes oxyacanthae
 Mniotype satura
 M. adusta
 M. bathensis 1985
 Polymixis gemmea
 Eupsilia transversa
 Conistra vaccinii
 C. rubiginea
 Agrochola circellaris
 A. lota
 A. helvola
 A. litura 1985
 Xanthia togata
 X. icteritia
 Anarta myrtilli (s)
 A. cordigera s
 Lasionycta proxima
 Hada nana
 Polia bombycina (s)
 P. tinca (s)
 P. nebulosa
 Melanchra pisi
 Lacanobia contigua
 L. w-latinum s
 L. thalassina
 L. suasa
 Papestra biren (s)
 Hecatera bicolorana 1984
 Hadenia rivularis
 Cerapteryx graminis
 Tholera cespitis
 T. decimalis
 Panolis flammea
 Orthosia opima
 O. populeti
 O. incerta
 O. gothica
 Mythimna conigera
 M. ferrago
 M. impura
 M. pallens
 Leucania obsoleta 1986
 Euxoa tritici
 E. nigricans
 E. obelisca
 Agrotis exclamationis
 A. vestigialis

A. ipsilon 1988
 Ochroleuca plecta
 Rhyacia grisescens
 Chersotis cuprea
 Noctua pronuba
 N. chardinyi
 Spaelotis ravida 1979
 S. clandestina 1985, 1987
 Graphiphora augur
 Eugraphe subrosea (s)
 Paradiarsia sobrina
 Lycophotia porphyrea (s)
 Diarsia mendica
 D. dahlii
 D. brunnea
 D. rubi
 Xestia speciosa
 X. sincera 1978, 1980, 1988
 X. alpicola
 X. c-nigrum
 X. triangulum
 X. ashworthii
 X. baja
 Naenia typica
 Eurois occultus (s)
 Anaplectoides prasina
 Cerastis rubricosa
 C. leucographa 1987

Kirjallisuus

- Kalela, A. 1949: Mistä ja milloin Suomi on saanut kasvistonsa? — Suomen Luonto 8: 9—30.
- Krogerus, R. 1960: Ökologische Studien über nordische Moorarthropoden. — Comment. Biol. Soc. Sci. Fennica 21(3): 1—238.
- Mikkola, K. 1976: Piirteitä soiden hyönteisten ekologiasta. — Suo 27: 3—8.
- Mikkola, K. & Spitzer, K. 1983: Lepidoptera associated with peatlands in central and northern Europe: a synthesis. — Nota Lepidopterol. 6: 216—229.
- Mäkilä, M. 1984: Lausunto Kananiemensuon ja Mustajärvensuon turvevaroista ja energiasäällöstä. — Geol. Laitos, Maaperäosasto, Lausunto P13/84: 1—9.
- Repo, S. 1986: Makrotiedonannot 1986. — Baptia 11: 81—85.
- Tolonen, K. 1968a: Pyhtään Munasuon kasvillisuudesta. — Kymenlaakson Luonto 9: 1—11.
- Tolonen, K. 1968b: Pyhtään Kananiemensuon kasvillisuudesta. — Kymenlaakson Luonto 9: 13—20.

Fjärilfaunan på kärren Munasuo och Kananiemensuo i Pyttis.

Kärren utgör de vetenskapligt värdefullaste kärrområdena inom Sydöstra Finland och be-

finner sig huvudsakligen inom Pyttis kommun, blott den östligaste delen Mustajärvensuo hör till Kotka. Inom området befinner sig det mest representativa oasartade kärret, d.v.s. med upphöjda inre delar, i Skärgårdsfinland och området ingår i det internationella kärtskyddsprojektet Telma.

Åsen mellan Kananiemikärret och Mustajärvikärret hör till det inhemska ässkyddsprojektet och som en helhet är området värdefullt ur forsknings- och undervisningssynpunkt beträffande kärvegetation, fågelliv och övrigt djurliv.

Förvånansvärt få publikationer föreligger om fjärilfaunan på kärren i Finland trots R. Krogerus utförliga undersökning över kärrens leddjur (arthropoder) 1960. K. Mikkola har dock publicerat endel intressanta artiklar inom ämnet (se refer.) och avsikten med denna artikel är att sammanställa uppgifterna om fjärilfaunan på kärren i Pyttis under åren. Samtidigt utgör detta en grund för uppföljningen av fjärilfaunan på dessa skyddsområden.

Nationalparkskommittens betänkande 1976:88 med gränserna, sammanlagt 2070 hektar kärmark med randskogar utvisar gränserna för denna faunistiska undersökning.

Kärret Munasuo utgörs av en kärrtyp med upphöjd mitt. Mittdelen är rätt jämn och innehåller rikligt med vattengravar, och sämre utvecklade mossträngar. Den högre belägna oasen omges av cirkulära myrsträngar som sträcker sig ända ut mot kärkanterna, där dessa begränsas av en mångfald olika fuktiga ängar och momarker.

Kananiemikärret uppvisar två upphöjda mosscentra omgivna av myrsträngar och två kala flackmossar med större områden av karga och flikiga kärangar. Vid kanten av kärret föreligger flere näs med olika myrar och fuktiga ängstyper.

Mustajärvikärret är en koncentrisk upphöjd oasartad mosse som från kanten stiger upp mot mitten, vilken innehåller rikligt med små vattenhål. I sänkorna finns kärangar med kort växtlighet, därtill högre belägna torvmyrar och torvmossar. Som för Munasuo är kärrtypen också här representativ för Södra Finlands skärgårdsområde.

Den intressanta fjärilfaunan på Pyttiskärren 'uppfanns' redan i början av 1950-talet av Yrjö Saramo, varefter ett flertal i huvudtexten nämnda samlare med E. Valleala i spetsen exkurrerat inom området, bl. a. författarna till denna artikel, Rauno Väisänen sedan 1969 och Markku Suoknuutti sedan 1975. Förutom Saramos anteckningar har alla nämnda samlare bidragit med uppgifter, varav blott ett fåtal publicerats tidigare.

Huvudsakligen har insamlingen bedrivits under dagtid, men sedan 1970-talet också med lampfångst och beten, sedan 1980-talet även med betesfällor men icke med ljusfällor.

Fjärilfaunan

Undersökningsområdet hyser en representativ storfjärilstam, som innehåller bl. a. flere hotade arter. I tabell 1 innefattas alla inom området anträffade storfjärilsarter innehållande de s.k. små grupperna. Det är intressant att kostatera att det under observationsperioden 1953—1988 icke har inträffat några märkbara förändringar i fjärilfaunan, jämfört t.ex. med fågelfaunans förändringar i många kärr.

Kärren har bibehållits i naturligt skick och klimatologiska förändringar under observationsperioden syns ej ha haft någon märkbar inverkan på fjärilfaunan. Däremot syns endel nykomlingar som *N. chardinyi* och *A. scolopacina* t. ex. ha kommit in.

Observationsområdet innefattar ett flertal kärrtypen, som har sina egna speciella arter men de olika kärren hyser trots det ungefär samma fauna. Fjärilarna syns föredra kärrens randområden samt rätt torra och karga storrisiga myrar och torvmossar. De dagaktiva kärrarternas flygtopp koncentreras till juni-juli, vilket bör beaktas vid uppföljningen av den naturskyddsmässigt värdefullaste faunan.

Kärren omgivs av endel ur naturskyddssynpunkt viktiga skogs- och ödemarken, varav endel åldrig skog som ej berörts av skyddsbesluten redan huggits ned.

L. achine har anträffats åtminstone 1960 i 2 exx, 1962—63 1 ex, 1973 1 ex och 1975—76 i 4 exx. Fynd av *X. sincera* föreligger, 7 exx 1978, 27 exx 1980 och 3 exx 1988. Jämna fyndåren är överraskande eftersom *X. speciosa* (ca. 40 exx, 1979, 1985 och 1987) och *alpicola* (ca. 10 exx, 1979 och 1985) flyger på området under ojämna år såsom i övriga delar av Pyttis. Den nedhuggna uråldriga granskogen i Haukka-vuori var ett tillhåll för *A. jubatus*.

T. fimbrialis har fast stam på området åtminstone sedan 1961, vissa år mycket riklig. Arten föredrar i Pyttis torvmyrens och torvmossens övergångsområden, i Mellaneuropa lever den som känt på torra momarker. Larven är i Pyttis anträffad på *Andromeda polifolia*, blomris.

Eugraphe subrosea, vilken ansetts som en strikt kärrart förekommer i Pyttis också på torra hedder och det samma gäller även *P. strigillaria* och *C. cribraria*. Det torde saknas uppgifter om säkra populationer av *M. w. latinum* utanför kärren. Den mest typiska arten för de våta ängarna är *A. gilvaria*.

Av typiska kärrarter saknas i Pyttis *Pyrgus centaureae*, *Clossiana frigga*, *Erebia embla* och *Hypoxystis pluviana*. *Cl. freija* tycks inte heller kunna bli vanligare trots tillräckliga biotoper.

Av andra insekter kan nämnas klubbhornstekeln *Trichiosoma* sp. (M. Viitasaari), som lever på dvärgbjörk och bland skalbaggar jordlöparen *Carabus nitens* och ädelbaggar *Phaenops cyanea* och *Agrilus paludicola*, vilka anträffats på Pyttiskärren.

I tabell 1 anges förteckningen över de anträffade storfjärilarna på kärrområdet 1953—1988. För sällsynta arter anges också fyndåren. Egentliga kärrarter betecknas med s och på kärr allmänt anträffade arter med större utbredningsomgivningar med (s), indelningen är dock i viss mån diskutabel.

Figur 1 visar torvmyr på Kananiemikärret.

M.L.

Kuinka laadin näytteidenottolupa-anomuksen Saanan tai Annjalonjin perhosten tutkimiseksi

Erkki M. Laasonen

Kummallakin luonnonsuojelualueella on edelleenkin mahdollista perhosten tutkiminen ja näytteiden vähäinen ottaminen tieteellisessä tai opetuksellisessa tarkoituksessa kunhan vain on siihen asianomaisen luvan saanut. Useiden Metsäntutkimuslaitoksen tutkimusalueoimiston (Saana) ja Metsähallituksen luonnonsuojelutoimiston (Annjalonji) virkamiesten kanssa käymieni neuvottelujen tulokset olen yhdistellyt seuraavaksi ohjeistoksi.

Näytteidenottolupa-anomuksen muoto on vapaa, mutta sen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- osallistujien nimet, henkilötunnukset ja osoitteet,
- kuka heistä on vastuuhenkilö,
- mihin tarkoitukseen, millä tavalla ja kuinka paljon näytteitä on tarkoitus ottaa,
- miksi ajaksi lupa anotaan.

Saanaa koskevat anomukset tulee lähettää Metsäntutkimuslaitoksen tutkimusalueoimistoon Unioninkatu 40 A, 00170 Helsinki ja Annjalonjia koskevat Metsähallituksen luonnonsuojelualueoimistoon PL 233, 00121 Helsinki. Anomusten tulee olla perillä hyvissä ajoin, mielellään 3 kk ennen ajateltua retkeä.

Seuran hallitus toivoo, että mahdollisimman moni osallistuisi SPS:n tutkimusprojekteihin. Tämä ei luonnollisestikaan sulje pois muita tieteellisiä tai opetuksellisia tarkoituksia, tai vaikkapa muidenkin hyönteisryhmien tutkimista. Suotavaa on myös kertoa, milloin aiemmin on tutkinut po. alueita (tämä tietohan on helposti tarkistettavissa SPS:n Lapinlomakearkistosta), sekä mitä ryhmiä aikoo tutkia (makroja ja/tai mikroja). Mitä vähäinen ottaminen perhosten kohdalla tarkoittaa, jäi vielä auki. Oletan sen merkitsevän muutamaa kymmentä yksilöä ja olen varma, että esim. 200 yks. on liian paljon, ellei anomus ole poikkeuksellisen hyvin perusteltu ja tutkimuskohde laaja. Rauhoitettujen yksilöiden ottamiseen tällaiset luvat eivät vielä oikeuta. Uhanalaisten ja vaarantuneiden lajien ottamisessa tulee noudattaa SPS:n hallituksen laatimia sääntöjä (Baptria 12, 1987, 43—44). Suojelualueilta talletettuja yksilöitä ei saa vaihtaa, eikä myydä.

Niitä ei myöskään saa hävittää, ennenkuin on varmistanut, ettei sopiva Eläinmuseo tai Eläintieteen laitos niitä tarvitse. Yleisistä ja helposti tunnettavista lajeista ei tulisi ottaa tarpeettomasti näytteitä. Niitä tulisi kuitenkin havainnoida mahdollisimman huolella ja tehdä mieluummin päivittäin muistiinpanot niistäkin. Suojelualueiden yleisiä ohjeita ja kieltoja tulee muiltakin osin tarkoin noudattaa. Yleissääntö, on ettei suojelualan luonnolle tule aiheuttaa minkäänlaista vahinkoa tai häiriötä.

Selvitys luvan käytöstä tulee toimittaa ao virastoon kahden kuukauden kuluessa lupajan päättymisestä. Näitä selvityksiä tullaan käyttämään suojelualueiden hoitoa suunniteltaessa ja tähän suunnitteluun olen luvannut SPS:n asiantuntemuksen virastojen avuksi. Selvityksen lisäksi SPS:n hallitus toivoo, että kukin työryhmä täyttäisi etiteisen tapaan Lapinlomakkeen tai antaisi muulla tavoin yksityiskohtaiset tiedot havainnoistaan Seuralle.

On mahdollista, että näytteidenottolupa-anomuksia esimerkiksi Saanalle on heinäkuun alkuvuikolle niin paljon, että virasto katsoo tarpeelliseksi niitä karsia. Tällaisessa tapauksessa olemme sopineet, että SPS:n hallitus antaa asiantuntija-apunsa. Ainoa karsintaperuste, jonka olemme toistaiseksi keksineet, on se kuinka utterasti kukin anoja on aikaisempina vuosina osallistunut SPS:n Lapintutkimus- ja muihin tutkimusprojekteihin.

Kumpikin virasto on luvannut suhtautua myötämielisesti kaikkiin SPS:n jäsenten hyvin laatiin ja huolella perusteltuihin anomuksiin. SPS:n hallitus tietysti toivoo, että pitkään jatkunut Saanan ja Annjalonjin alueiden perhoshavainnointi jatkuisi yhtä huolellisena ja monipuolisena kuin tähänkin asti.

Suomen Perhostutkijain Seuran tutkimusprojekti Saanan ja Annjalonjin perhosfaunan seuraamiseksi.

Erkki M. Laasonen

SPS:n arkistossa on noin 400 Lapinlomaketta tai muuta tiedonantoa Lapin perhosista vuosilta 1971—1988. Näistä jäsentemme taltioimista havainnoista on mahdoton tarkalleen tietää kuinka kattavia ne lienevät; oma arvioni on, että niihin on muistiinpantu yli 80 % kaikista Suomen Lapin perhoshavainnoista noilta vuosilta. Siis ylivoimaisesti tehokkain tutkimusprojekti kaikista Seuramme projekteista.

Arviolta 40 % lomakkeista sisältää yksityiskohtaisia tietoja Saanan ja Annjalonjin perhosista. Nimenomaan Kilpisjärven alue ja Saana ovatkin yksi eniten havainnoituja alueita koko Suomen Lapissa.

Pidän näin koottua tiedostoa yhtenä Seuramme arvokkaimmista, siitä kiitos kaikille aktiivisille jäsenille. Tavattoman tiedoston sisällöstä on vasta pieni osa kyetty muokkaamaan tieteelliseen asuun. Jokasyksyiset yhteenvedot Kilpisjärven ja koko Lapin perhoshavainnoista näkyvät alkaneen vuonna 1970 ilmeisesti välittömästi senjälkeen, kun prof. Harry Krogerus oli saanut koottua materiaalin Kilpisjärven perhosfaunaa koskevaan julkaisuunsa (Krogerus 1972). Uusi yhteenvedojulkaisu on taas koottu (Väisänen ja Somerma 1988), ja lisäksi vuotuisiin Baptriassa painettuihin katsauksiin (vrt mm. Holmberg 1988, Kaila 1985, Kaila 1986, Nenye 1984) nojautuen tai peräti itse Lapinlomakkeisiin syventymällä voisi koota hienon katsauksen tai katsauksia Lapin perhosten runsausvaihteluista. Varsinkin, kun viime vuosina käytössämme on ollut erityisesti meitä varten kootut Kilpisjärven kesien säätiedot (vrt. mm. Ahti 1988, Kaila 1986, Ahti 1985 a ja b). Lapin luonnonmaakunnista on toistaiseksi julkaistu vain Inarin Lapin perhosten levinneisyys (Koponen ym. 1982) — muittenkin ”Lappien” levinneisyystiedot vain odottavat arkistossamme tutkijaa.

Entä sitten tulevaisuus. Mielestäni Lapin havainnointia tulisi huolella ja innolla jatkaa edelleen. Mitä pitempiä havaintosarjat ovat, sitä paremmin niissä näkyy luonnon oma jaksoisuus. Voihan vaikka olla, että tarvitsemme puhtaan Lapin perhoshavaintoja kontrollimateriaalina saatuneen Etelä-Suomen ja Keski-Euroopan perhoshavaintojen vertailukohtaksi. En tiedä onko kukaan tutkinut Lapin perhosten tummumista verrattuna etelän melanis-

miin, jne. Ideoita on varmasti vaikka kuinka paljon, kunhan vain on perusmateriaali.

Huomaan yllättäen, että projektikuvaukseni muotoutui sarja vetoomuksia. Tavallisiin rivijäseniin — joiden tiedot ja taidot eivät aina riitä tieteellisen työn tasolle — vetoan, että he edelleen jatkaisivat hienoa Lapin maastohavaintojen sarjaa. Siinä he ovat parhaita (ja runsain joukko) asiantuntijoita Suomessa. Olen myös vakuuttunut, että eräissä vahvimmissa havaintopisteissä — mm. Saanalla ja Annjalonjilla — työtä tulisi jatkaa entisenlaisella ahkeruudella. En voi ymmärtää, että siitä koituisi vahinkoa näiden uusien suojelualueiden perhosille tai muulle luonnolle. Toinen vetoomukseni kohde ovat Suomen perhostutkijat — pääosin kai harrastajia hekin. 400 lomakkeen ja ehkä peräti 200.000 havainnon ”vuori” vain odottaa muokkaajiaan.

Kirjallisuus

- Ahti, K. 1988. Katsaus 1987 Lapin säähän. Baptria 13, 32.
- Ahti, K. 1985: Lapin sääolot kesällä 1985 perhosten lennon kannalta. Baptria 10, 122.
- Ahti, K. 1985: Lämpösummista ja Lapin perhosten lentoajan alkamisesta eli apua Lapin keräilymatkan ajoittamiseen. Baptria 10, 53—55.
- Holmberg, H. 1988: Lapin suurperhoskesä 1987. Baptria 13, 29—31.
- Kaila, L. 1985: Lapin suurperhosista kesällä 1985. Baptria 10, 115—121.
- Kaila, L. 1986: Lapin suurperhosista kesällä 1986. Baptria 11, 77—80.
- Koponen, S., Laasonen, E.M. and Linnaluoto, E.T. 1982: Lepidoptera of Inari Lapland, Finland. Kevo Notes 6, 1—36.
- Krogerus, H. 1972: The invertebrate fauna of the Kilpisjärvi area, Finnish Lapland. 14. Lepidoptera. Acta Soc. F.F.L. Fenn. 189—222.
- Nenye, S. 1984: Lapin suurperhosista kesällä 1984. Baptria 9, 75—77.
- Väisänen, R. ja Somerma, P. 1988: Kaksi uutta perhosten kannalta merkittävää suojelualuetta — Saana ja Annjalonji. Baptria 13, 75—89.

Hakemisto Index

vol 13 1988

Latinut: Pekka Koskinen
 Osoite: Käsitöläisentie 18 S 66; 00750 Hki

Lajihakemisto

- abiskoana, Spa 82
 abrasaria, Xan 30, 83
 absinthiata, Eup 83
 absinthii, Cuc 56, 65
 aceris, Acr 64
 achine, Lop 64
 adippe, Fab 6
 adultera, Cat 38, 41, 46, 83
 adusta, Mni 30, 56, 84
 aegeria, Par 60, 61, 62
 aestivella, Met 64
 affinitatum, Per 83
 aglaja, Spe 6, 83
 albedinella, Buc 64
 albicapitana, Ret 69
 albidella, Bis 81
 albipunctata, Cyc 30, 83
 albulata, Ast 65
 albulatum, Per 30, 83
 alchemillatum, Per 6, 83
 algidana, Apo 82
 alni, Acr 25, 26
 alniarius, Enn 27
 alpicola, Xes 30, 78, 84
 alpina, Ace 29, 65, 78, 83, 85
 alpina, Eud 82
 alpium, Mom 54
 altensis, Pol 78, 82
 alternata, Epi 30, 49, 50, 51, 83
 alticolella, Col 81
 amandus, Agr 53
 amica, Ble 56
 anachoreta, Clo 53
 analoga, Eup 83
 anceps, Apa 65
 anderidae, Phy 81
 andromedae, Pyr 29, 65, 77, 82, 84
 annotinata, Xan 30, 83
 anthemidella, Iso 65
 anthyllidella, Apr 82
 antiopa, Nym 6, 83
 antiqua, Org 6, 27, 83
 apollo, Par 58, 64
 apparellus, Phy 21, 23
 appensata, Tri 30, 65
 aprilina, Dic 56
 aquilonanus, Ole 82
 aquilonaris, Bol 29, 78, 83
 arbutellus, Ole 82
 argentea, Cuc 7, 56, 65
 argentsignella, Buc 65
 arion, Mac 64
 artaxerxes, Ari 83
 artemisiae, Cuc 56
 asiatica, Nyc 43, 46
 asteris, Cuc 56
 atalanta, Van 38, 40, 45, 61
 athalia, Mel 29, 53, 83
 atomaria, Ema 30, 83
 atrifrontella, Tri 64
 atropos, Ach 46
 atropunctana, Hed 82
 aulica, Hyp 65
 aurago, Xan 56
 aurantaria, Agr 27, 43
 aureolana, Cyd 82
 auricoma, Acr 30, 83
 aurinia, Eur 65
 autumnarius, Enn 6, 27
 autumnata, Epi 6, 30, 83
 aversata, Ida 53
 balanitis, Pro 94
 bathensis, Mni 56
 batis, Thy 53
 baton, Pse 64
 bembeciformis, Ses 64
 betulae, Par 81
 betularius, Bis 24, 25, 26, 91, 93
 bicostella, Ple 81
 bidentata, Odo 24, 25, 26, 91, 93
 bimaculata, Lom 53
 bipunctatus, Ole 82
 biren, Pap 30, 84
 bistortata, Ect 24, 25, 56
 bistriatellus, Apo 82
 blandiatum, Per 53, 83
 blomeri, Dis 43
 bohemanni, Ana 30
 bombycina, Pol 27, 54
 bore, Oen 30, 77, 83
 borealis, Tal 81
 borealis, Xes 30, 64
 boreana, Apo 82
 boreella, Col 81
 bractea, Aut 54
 brassicae, Pie 6, 38, 40, 45, 82
 breviantennella, Cau 77, 81, 84
 brevilinea, Pho 64
 brizella, Ari 65
 brongniardellus, Acr 65
 brumata, Ope 83
 brunnea, Dia 6, 27, 54
 brunneata, Ita 30, 53
 brunneopicta, Xes 94
 bruuni, Ela 66
 buettneri, Sed 44, 46

- buraetica, Aut 6, 42, 46, 55
 byssata, Ent 30, 83

 caecimacula, Amm 56
 caelebipennella, Col 65
 caesiata, Ent 25, 26, 30, 78, 83
 caesiella, Swa 81
 caja, Arc 30, 54
 calodactyla, Pla 82
 cana, Euc 82
 candidula, Neu 41, 46
 capitata, Ecl 65
 captiuncula, Pho 6, 65
 carbonaria, Sem 30, 83
 cardamines, Ant 29, 82
 cardui, Cyn 38, 40, 45, 61
 cardui, Van 83
 carpinata, Tri 6
 c-aureum, Lam 41, 46
 celsia, Sta 43, 54
 centaureae, Pyr 29, 65, 82
 centuriella, Ges 82
 cerasi, Ort 27, 28
 cespitis, Tho 6, 27
 chardinyi, Noc 6, 43, 54
 chariclea, Clo 29, 83
 charlottae, Dah 81
 chi, Ant 54, 56
 cinctaria, Cle 25, 26
 circellaris, Agr 6, 27, 56
 citrigo, Xan 56
 citrata, Chl 30
 clanculana, Pam 82
 clandestina, Spa 6
 clathrata, Sem 30, 50, 53
 clavaria, Lar 27, 53
 clavis, Agr 6, 54
 c-nigrum, Xes 38, 43, 46
 coffeella, Cal 81
 comes, Noc 44, 46
 comma, Hes 29, 64, 75, 78, 79, 82, 85
 commixtalis, Lox 82
 comparellus, Phy 22
 complanum, Eil 54
 complexa, Mom 81
 concretanus, Ole 82
 confusa, Mac 38, 41, 43, 46
 confusella, Sti 81
 conjugella, Arg 81
 connexellus, Phy 21, 22, 23
 consocia, Lit 6, 56
 consonaria, Par 24, 25
 conspersella, Par 81
 conspicua, Pol 29
 conterminata, Eup 82
 contigua, Lac 54, 84
 continuella, Chi 82
 contusa, Ipi 42, 46
 convolvuli, Agr 38, 41, 45
 coracina, Gla 30, 83
 coracina, Pso 78
 cordigera, Ana 30, 84
 corrivalaria, Sco 64
 coryli, Cal 24, 25, 26
 crenulella, Apt 64
 cruciana, Epi 82
 cruda, Ort 7
 crassalis, Hyp 54

 crataegella, Scy 64
 crataegi, Apo 5, 29, 53
 crataegi, Tri 27, 30, 83
 crenana, Epi 82
 cribraria, Cos 54
 culiciformis, Syn 6, 82
 cumella, Chr 82
 cuprea, Che 6
 cupriacella, Nem 64
 curvatula, Dre 53

 dahlii, Dia 54
 daplidice, Pon 43, 46, 95
 decorata, Sco 64
 decrepitalis, Ude 82
 defoliaria, Era 27
 degenerana, Nyc 27
 demissana, Apo 82
 denotata, Eup 6
 dentalis, Cyn 64
 dentaria, Sel 7, 30
 deplanum, Eil 24, 25, 38, 41, 46
 designata, Xan 30, 83
 deutschiana, Aet 82
 diamina, Mel 64
 diasema, Syn 30, 83
 didymatum, Per 83
 diffinis, Tel 81
 disa, Ere 29, 83
 dispar, Lyc 64
 dispilella, Ela 66
 dissolutanus, Ole 6
 distensa, Xes 30
 dodoneata, Eup 65
 dominula, Cal 38, 41, 46
 dryadella, Sti 64, 81
 dryadis, Tin 77, 81, 84
 dubitana, Coc 82
 dubitata, Tri 27
 ducalis, Hem 55
 dumi, Lem 65
 duplaris, Och 30, 83

 elinguarua, Cro 24
 embla, Ere 30, 65
 ephippialis, Lox 82
 eremita, Dry 56
 erythrocephala, Con 43, 46, 56, 65
 esmarkella, Nem 81
 eumedon, Eum 29
 eunomia, Pro 5, 29, 83
 euphorbiae, Acr 84
 euphorbiae, Apa 91
 euphorbiana, Lob 64
 euphrosyne, Clo 29, 83
 exanthemata, Cab 30
 excelsa, Aut 43, 46, 54
 exclamationis, Agr 6, 54
 exigua, Spo 46
 exsoleta, Xyl 44, 46, 56
 exulans, Zyg 9, 10, 82

 fagata, Ope 6, 27
 farinella, Men 65
 fennica, Act 43, 46
 fennoscandica, Eup 29, 65, 78, 79, 83, 85
 ferrugata, Xan 30, 83
 festaliella, Sch 82

festucae, Plu 43
 filipendulae, Zyg 94
 fimbrialis, Tha 65
 firmata, The 6, 27, 30
 flammea, Sen 65
 flavago, Gor 27
 flavicincta, Pol 56
 flavicinctata, Ent 30, 65, 79, 83, 85
 flavicornis, Ach 6, 83
 fluctuata, Xan 30, 83
 fluctuosa, Pal 24, 25
 fluctuosa, Tet 53
 forsterana, Loz 82
 fraterculana, Apo 82
 fraxini, Cat 6, 27, 38, 41, 43, 46
 fraudatrix, Cuc 44, 46, 56
 freija, Clo 6, 29, 53, 65, 78, 83
 frigga, Clo 29, 65, 83
 frigidaria, Sco 30
 fuliginosa, Phr 30, 83
 fulminea, Eph 46
 fulviguttella, Pha 82
 funebris, Ana 82
 funebris, Sym 30, 56, 84
 funerella, Eth 81
 furcata, Hyd 53
 furcatella, Cat 82
 furcifera, Lit 56
 fusca, Pyg 30, 83
 fusca, Pyl 82
 fuscalis, Ops 82
 fuscoargenteus, Hep 64, 77, 81, 84
 fuscolumbata, Mer 90
 fuscobulbosus, Hep 81

gallii, Hyl 43, 53
 gamma, Aut 5, 41, 42, 46
 gelida, Xes 30, 84
 gelidata, Eup 30, 83
 gelidella, Sop 77, 82, 84
 gemmea, Pol 27, 56
 gilvago, Xan 56
 glandon, Agr 29, 64, 75, 77, 83, 84
 glauciolella, Col 81
 glitzella, Col 81
 glyphica, Euc 30
 gnaphalii, Cuc 54, 56
 gnoma, Phe 30, 83
 gothica, Ort 6
 griseana, Zei 82
 griseata, Tim 53
 griseolum, Eil 38, 41, 46
 groenblomi, Eup 7

hackmani, Col 65
 hamellus, Cra 82
 hastata, Rhe 7, 30, 50, 83
 hastulata, Epi 30, 50
 haworthana, Gly 81
 haworthi, Eri 81
 hecla, Col 29, 65, 77, 82, 84
 heliacella, Ari 65, 77, 81, 84
 heliophila, Sym 30, 56, 84
 helle, Lyc 29, 65, 82
 helvola, Agr 6, 56
 hepatica, Lit 56
 hilarellus, Phy 81
 hippothoe, Pal 61, 82

hirsuta, Can 6
 hirtaria, Lyc 24, 25
 hohenwarthi, Cal 30, 83
 hohenwarthi, Syn 79, 85
 hyalinalis, Mic 65
 hydratum, Per 53
 hyperantus, Aph 58, 62
 hyperboreella, Plu 77, 81, 84
 icarus, Pol 29, 31, 83
 icterata, Eup 91, 92, 93, 94
 icteritia, Xan 6, 56
 idaeella, Col 81
 idaei, Mom 81
 idas, Lyc 29, 83
 iduna, Eup 77, 83, 85
 iduna, Hyp 29
 illutana, Las 82
 illyria, Apa 6, 54
 imatrella, Bis 65
 impluviata, Hyd 30, 53
 improba, Clo 29, 31, 65, 77, 83, 85
 impura, Myt 54
 incerta, Ort 6
 indigata, Eup 83
 infernella, Neo 82
 infuscata, Chl 30
 ino, Bre 53
 inquinatalis, Ude 82
 interrogationis, Syn 30, 83
 intricata, Eup 30, 83
 io, Ina 6, 27, 38, 40, 43, 45, 61
 ipsilon, Agr 38, 43, 46
 iris, Hil 29, 56, 84
 irriguata, Eup 55
 islandica, Ste 77, 82, 84

jacobaeae, Tyr 41, 46
 janthina, Noc 44, 46
 jubatus, Alc 65
 juniperata, The 6, 27
 junoniellus, Phy 81
 jurtina, Man 83
 jutta, Oen 30, 73, 83

kadeniella, Apl 65
 karelica, Nol 7
 kilmunella, Ela 81
 kistrandella, Cat 77, 82, 84
 kongsvoldensis, Xes 29, 31

lacertinaria, Fal 30, 83
 lactucae, Cuc 56
 lacunanus, Ole 82
 laetabilis, Xes 29, 31, 84
 laevigella, Mon 81
 lamda, Lit 6, 56
 lamuta, Pol 30
 lancealis, Per 55
 lanestris, Eri 30, 83
 lantanellus, Phy 65
 laodice, Arg 46
 lapponana, Cho 82
 lapponaria, Lyc 83
 lapponica, Ere 78
 lapponica, Par 29, 78, 83, 85
 lapponica, Sym 29, 56, 84
 latefasciata, Chl 25, 26

- laterella, Ago 64
 lateritia, Apa 5, 84
 lathonia, Iss 38, 41, 45
 lathoniellus, Cra 82
 latruncula, Oli 6
 lazuri, Dah 81
 ledi, Col 81
 lemniscatana, Apo 82
 leucapennella, Cal 65
 leucocycla, Had 78, 85
 leucocycla, Las 29, 65, 84
 leucographa, Cer 43, 46
 leucostigma, Cel 27
 levana, Ara 43, 46
 libatrix, Sco 83
 lichenaria, Cle 65
 lidia, Eux 38, 43, 46
 ligea, Ere 29, 53, 73, 83
 linariata, Eup 53
 lineola, Thy 53, 58
 literosa, Mes 6
 lithoxylea, Apa 43, 46
 litura, Agr 27, 56
 liturata, Sem 53, 83
 loganella, Par 81
 lonicerac, Zyg 64, 94
 lorezi, Xes 78, 84, 85
 loricaria, Ita 53
 lota, Agr 27, 56
 lubricipedum, Spi 54
 lucifuga, Cuc 56
 lucina, Ham 61
 lucipara, Eup 5
 lucipetella, Sci 65
 luctuata, Spa 30, 53, 83
 lugubrella, Chi 82
 lunalis, Her 65
 lunula, Cal 56
 lutosa, Rhi 27
 lycaon, Hyp 64
 lychnitidis, Cuc 56
 lyngei, Xes 30, 65, 78, 84, 85
- machaon, Pap 29, 53, 61, 82
 macilenta, Agr 56
 macrogamma, Aut 29, 83
 maculalis, Cat 82
 macularia, Pse 65
 maera, Las 61, 62
 maillardi, Apa 30
 malella, Sti 64
 malvae, Pyr 6, 7, 53
 mandarina, Aut 42, 46, 54
 mansuetella, Mic 81
 marginata, Lom 30, 50, 53, 83
 marginea, Cat 78, 79, 82, 85
 maturna, Hyp 53
 maurella, Lyp 81
 medicaginis, Cyd 64
 medusa, Ere 29, 65, 79, 83, 85
 megera, Las 60, 61, 62
 melanopa, Ana 30, 84
 mendica, Dia 6, 30, 84
 menetriesii, Bor 64
 menyanthidis, Acr 30, 83
 mercuriana, Epi 82
 mesiaiformis, Syn 65
 mesomella, Cyb 53
- metallicanus, Ole 82
 meticolosa, Phl 38, 42, 46
 mi, Cal 83
 microgamma, Syn 29
 minimella, Ect 81
 minimus, Cup 83
 miniosa, Ort 7
 ministrana, Eul 82
 minoratum, Per 30, 78, 83
 miscella, Mom 65
 mnemosyne, Par 64
 moestana, Apo 82
 montanata, Xan 30, 50, 83
 munitata, Xan 30, 83
 murana, Eud 82
 muricata, Ida 65
 murinella, Scr 82
 muscerda, Pel 38, 41, 46
 myrtillana, Anc 82
- nana, Had 29, 84
 nanata, Eup 53
 napaea, Bol 29, 77, 83, 85
 napi, Art 29
 napi, Pie 82
 nastes, Col 29, 65, 77, 82, 84
 nebulata, Euc 53
 nebulosa, Pol 6, 24, 25, 26
 nemorivaga, Epi 82
 nicias, Pse 65
 nitida, Agr 56, 65
 nitidana, Str 6, 7
 nitidulana, Gyp 82
 nobiliaria, Ent 29, 65, 77, 83, 85
 noricanus, Ole 82
 noricella, Scy 65
 norna, Oen 30, 78, 83
 notata, Sem 83
 nubeculosa, Bra 56
 nubilella, Chi 82
 nupta, Cat 46
- obfuscatus, Gno 53
 obsoletanus, Ole 82
 obstipata, Ort 38, 41, 45
 occultus, Eur 84
 ocellata, Cos 6
 ocellatus, Sme 6
 octogenaria, Hop 6
 oehlmanniella, Inc 81
 optilete, Vac 29, 83
 or, Pal 24, 25, 26
 orion, Sco 64
 ornata, Sco 38, 41, 45
 ornitopus, Lit 56, 65
 osseana, Ean 82
 osteodactylus, Lei 82
 osterodensis, Zyg 64, 94
 oxyacanthae, All 56
- pabulatricula, Apa 6, 27
 pacta, Cat 46
 palaemon, Car 6, 29, 65
 palaeno, Col 5, 29, 82
 paleacea, Ena 27, 54
 pallustris, Ath 30
 palustralis, Ost 65
 pamphilus, Coe 58, 59, 60, 61, 62, 83

- pandrose, Ere 30, 83
 paphia, Arg 53
 papilionaria, Geo 30, 53
 pappiferella, Col 81
 parallelolineata, Per 27
 parasella, Ela 81
 parilis, Syn 29, 80, 83, 85
 paripennella, Col 81
 paripunctella, Tel 81
 parthenias, Arc 82
 passerella, Swa 81
 pastinum, Lyg 54
 pastorellus, Phy 21, 22, 23
 pavonia, Sat 83
 pectinataria, Col 53
 pectinea, Inc 81
 pennaria, Col 27
 penthinana, Pri 55
 penziana, Ean 82
 perflua, Amp 27
 perllellus, Cra 82
 perspersella, Alt 82
 petasitis, Hyd 64
 petryi, Car 64
 phlaeas, Lyc 29, 31, 82
 picarellus, Nem 81
 pilosaria, Apo 41, 45
 pimpinellata, Eup 53
 piniarius, Bup 6
 pisi, Mam 30, 54
 pisi, Mel 84
 plantaginis, Par 30, 83
 plumbella, Col 81
 plumbeolata, Eup 53
 polaris, Clo 29, 77, 83, 85
 polaris, Syn 77, 82, 84
 polata, Ent 29, 30, 83
 polygrammella, Par 81
 polymita, Pol 56
 polyodon, Act 6, 54
 pomonaria, Lyc 6, 83
 populata, Eul 30, 53
 populata, Lyg 78, 83
 populeti, Ort 6
 populi, Lao 53
 populi, Lim 5, 61
 populi, Poe 6, 27, 83
 populifolia, Gas 7, 41, 45
 populifoliellus, Phy 21, 23
 porphyralis, Pyr 82
 potatoria, Eut 6, 53
 praeformata, Apl 53
 prasina, Ana 27
 pratellus, Cra 82
 promissa, Cat 65
 pronuba, Noc 27, 28
 pruinosellus, Ath 82
 prunaria, Ang 53
 prunata, Eul 30
 pruni, Fix 53
 pruni, Rha 64
 psi, Acr 24, 26
 pudorina, Myt 65
 pulchrina, Aut 42, 54
 pulveraria, Pla 30
 punctinalis, Hyp 38, 41, 45
 punctulata, Aet 53
 pupillata, Epi 50
 purpurata, Rhy 64
 putata, Jod 30, 83
 pygmina, Pho 6, 27
 pyralina, Cos 38, 42, 46
 pyramidea, Amp 38, 42, 46
 pyrausta, Eth 65
 pyritoides, Hab 43, 46
 quadra, Lit 38, 41, 46
 quadrana, Eri 82
 quadrifasciata, Xan 6
 quenseli, Gra 30, 83
 quenseli, Oro 78, 85
 quercimontaria, Cyc 64
 quieta, Xes 29, 31
 rapae, Art 6, 40, 45, 82
 raschkiella, Mom 81
 recens, Org 65
 rectilinea, Hyp 30, 84
 remissa, Apa 5
 repandaria, Epi 53
 resinella, Ret 69, 74
 reticulata, Dia 65
 reticulatum, Eus 6, 7
 reticulella, Dig 65
 retusa, Ipi 27
 revayana, Nyc 65
 rhaetica, Xes 30, 65
 rhamni, Gon 53
 rhenella, Sci 65
 ribeata, Dei 24, 25
 richardsoni, Pol 30, 84
 roboraria, Boa 6, 24, 25, 26, 53
 rolandi, Phy 81
 roseomaculana, Hed 82
 ruberata, Hyd 30, 83
 rubi, Cal 29, 61, 82
 rubi, Dia 29, 84
 rubi, Mac 83
 rubicundana, Spa 82
 rubiginea, Con 6, 56
 rubiginosa, Con 56
 rufifasciata, Gym 6
 rumicis, Acr 24, 26, 30
 rutilana, Aet 82
 sabini, Psy 30
 sabinii, Psy 78, 83, 85
 sagitellus, Phy 21, 22, 23
 salicalis, Col 6
 salicis, Leu 53, 83
 salicis, Sti 81
 saltanella, Mon 77, 81, 84
 sambucaria, Our 43, 46
 satura, Ble 56
 satyrata, Eup 6, 30, 83
 saucia, Per 38, 43, 46
 sauciana, Apo 82
 schrankiana, Tit 82
 schulzianus, Ole 82
 scolopacina, Apa 43, 46
 scopigera, Bem 64
 secalis, Mes 6, 27
 sedecens, Ana 84
 segetum, Agr 38, 43, 46
 selene, Clo 24, 26, 29, 53, 83
 semele, Hip 57

semipurpurella, Eri 81
 senilella, Rhi 81
 sequax, Tel 65
 sericealis, Riv 6
 serraria, The 30
 sexpunctella, Lit 82
 shaefferanus, Ole 82
 sieversi, Odo 6
 signaria, Sem 53
 silaceata, Ecl 30, 83
 silvicola, Car 5, 29
 silviculus, Car 61
 similella, Sch 81
 simplonia, Euc 61
 simploniana, Epi 82
 sincera, Xes 30, 65
 siterata, Chl 27
 skraelingia, Las 29
 socia, Lit 56
 solaris, Pro 55
 solidaginis, Lit 30, 56, 84
 sordaria, Par 30, 83
 sororculana, Apo 82
 sororoculum, Eil 41, 46
 spadicearia, Xan 30, 83
 speciosa, Xes 30, 84
 spilotella, Mon 81
 sponsa, Cat 46
 staudingerii, Las 29, 65, 84
 stellatarum, Mac 38, 41, 46
 sticticalis, Lox 82
 stipella, Sch 81
 subarcuana, Anc 82
 suberinella, Cal 81
 subhastata, Rhe 30, 83
 succenturiata, Eup 6
 sudetica, Eud 82
 suffumata, Lam 30, 83
 suspecta, Par 84
 svenssoni, Col 81
 sylvata, Hyd 53
 syringaria, Ape 65

taeniatum, Per 6, 83
 taprobanes, Mar 55
 tartuensis, Epi 49, 50, 51
 taurella, Och 64
 tecta, Xes 30, 78, 84
 tedella, Epi 82
 templi, Das 27, 56
 tenebrata, Pan 65
 tephrodactylus, Lei 82
 terebra, Lam 64
 terminella, Eth 64
 ternata, Sco 30, 83
 terrealis, Mut 82
 tetralunaria, Sel 30
 tetraquetra, Epi 82
 tetricella, Mye 82
 thalassina, Lac 54, 84
 thore, Clo 64, 65, 77, 79, 83, 85
 thulea, Col 81
 tibiale, Bap 30, 65
 tincta, Pol 27
 tineana, Anc 82
 titania, Clo 64
 togata, Xan 56
 tragopoginis, Amp 27

transversa, Eup 56
 transversata, Phi 65
 trapezina, Cos 24
 tremulae, Phy 22, 23
 triangulum, Xes 27
 trichodactyla, Cap 64
 tridens, Acr 64
 triplasia, Abr 5
 tristata, Epi 30, 49, 50, 51, 83
 tristis, Sti 81
 truncata, Chl 83
 tullia, Coe 30, 60, 83
 turbata, Col 30
 turca, Myt 6, 7, 38, 43, 46
 turfosanus, Ole 82

ulmifoliellus, Phy 81
 ultima, Hyd 44, 46
 umbratica, Cuc 6, 54, 56
 uncella, Anc 82
 unguicella, Anc 82
 unigenella, Col 65, 77, 81, 84
 unimaculella, Eri 81
 urticae, Agl 6, 27, 28, 29, 40, 45, 61, 83

vacciniella, Col 81
 vacciniella, Met 82
 vaccinii, Con 56
 variata, The 53
 v-ata, Chl 64
 velocella, Aro 82
 venatus, Och 53
 venustula, Ela 43, 46
 vestigialis, Agr 6
 vetulella, Inc 81
 vetusta, Xyl 6, 56
 viburnana, Aph 82
 viduella, Chi
 villosella, Pac 65
 viminalis, Bra 56
 viminetella, Col 81
 virgaureae, Col 81
 virgaureata, Eup 30, 83
 virgulata, Sco 65
 viridaris, Phy 65
 vitalbata, Hor 41, 45
 vulneratana, Hys 82

weaverella, Mon 81
 weaveri, Ect 81
 w-latinum, Lac 65

xylostella, Plu 81

zetterstedtii, Sym 30, 56, 65, 78, 84, 85
 zollikoferi, Lup 46

Sukuhakemisto

Colias 43, 46
 Epirrhoe 50, 51
 Erebia 90
 Heliothis 44, 46
 Oligia 55, 91, 93
 Pieris 58
 Xestia 29, 31, 73

Tiedotuksia jäsenistölle

Tulevia kokouksia

Maaliskuu 8.3.1989 Päivö Somerma: Katsaus vuoden 1988 vaelluksiin, Pekka Koskinen: Hapro-projektin raskasmetallitutkimus perhosia hyväksikäyttäen. Sääntömääräinen kevätkokous, jossa käsitellään sääntöjen määräämät asiat (vuoden 1988 toiminta- ja talouskertomukset, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto sekä mahdollinen vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle).

Huhtikuu 12.4.1989 Ivars Sulcs: Baltian perhoslajiston muutoksista.

Toukokuu 10.5.1989 Lauri Kaila: Uhanalaiset perhoset, Rauno Väisänen: Rauhoitustilanne, huutokauppa.

Syyskuu 20.9.1989 Henry Holmberg: Lapin havainnot 1989.

Lokakuu 11.10.1989 Christer Hublin: Makrotiedonannot 1989.

Nuorisosaaston kokoukset

SPS:n nuorisosaaston kokoukset pidetään kuukausittain viikkoa ennen varsinaisia kokouksia.

Mittarikirja II ilmestyy

Kauan kaivattu mittarikirja (Mikkola-Jalas-Peltonen) II ilmestyy keväällä 1989. Seuran jäsenille tarjotaan kirjaa ennakkohintaan 210 mk. Kirjan ilmestymisen aikoihin (15.4.) nousee jäsenhintaa 240 mk:aan. Tehkää siis tilauksenne ajoissa. Hinta kirjakaupoissa tulee olemaan vähintäänkin 260 mk. Jäsenhintoihin lisätään postituskulut, jollei kirjaa haeta toukokuun kokouksesta. Muistakaa ottaa maksukuitti mukaan kirjaa noutaessanne.

Lisäksi nyt on oiva mahdollisuus hankkia molemmat mittarikirjat nippuhinnalla. Tällöin on hinta ennen 15.4. 350 mk ja mainitun päivämäärän jälkeen 380 mk.

Vaihtotilaisuus

Helsingin hyönteisvaihtoyhdistyksen kevätvaihtotilaisuus pidetään 8.4.1989 klo 12.00—17.00 Helsingin yliopiston eläintieteenlaitoksen suuressa luentosalissa.

Mainitun yhdistyksen vuosikokous pidetään 25.11.1989 klo 10.00 edellä mainitussa paikassa ja syysvaihtotilaisuus kokouksen jälkeen alkaen klo 12.00.

Edullinen kloroformin yhteistilaus!

Koska kloroformin kysyntä yhteistilauksena on joka kevät lisääntynyt, hankitaan tänäkin keväänä kloroformia yhteistilauksena. Hinta on seuran jäsenille: n. 30 kg (n. 20 l) = 390 mk tai n. 15 kg (n. 10 l) = 210 mk. Lisäksi tulevat rahtikulut (toimitus rautateitse). Tilaukset osoitteella: LEIF EKHOLM, Friskinkatu 2 A 34, 20350 TURKU, tai puhelimitse mieluiten aamup. tai illalla: 921-387 647.

Tehkää tilauksenne ajoissa!

Melanismikeräys 1989 — väritaulut tähtäimessä

Keräyskausi lähestyy ja toivomme jäsenistön osallistuvan jälleen kerran melanismitietojen kokoamiseen. Tavoitteena on saada mahdollisimman paljon edustavia yksilöitä valokuvattavaksi, sillä Baptria on lopultakin saanut määrärahan väritaulujen painatukseen. Tällä kertaa siis keräämme

— havaintoja ja näytekysilöitä (lainaksi) kaikkien lajien yksittäisistä melanistisista yksilöistä

— populaationäytteitä seuraavista lajeista:

Pääkaupunkiseutu:

<i>A. rumicis</i>	<i>D. citrata</i>
<i>C. coryli</i>	<i>latefasciata</i>
<i>O. incerta</i>	<i>O. autumnata</i>
<i>populeti</i>	<i>C. cinctaria</i>
<i>O. latruncula</i>	<i>H. furcata</i>
<i>strigilis</i>	<i>T. or</i>

Muualta maasta, myös puhtaalta maaseudulta: *O. latruncula* ja *strigilis*.

Myös negatiiviset havainnot ovat tärkeitä, eikä sisämaasta todellakaan ole melanismihavaintoja kuin nimeksi?

Näytteet voi toimittaa kätevimmin seuran kokousten yhteydessä, yksittäisyksilöt viimeistään lokakuun kokouksessa, jotta kuvat saadaan ajoissa painoon. Museolle jäävistä populaationäytteistä saa kerääjä luonnollisesti vastaavan määrän neuloja.

Kauri Mikkola

Pekka Vakkari

Eläintieteen laitos, P. Rautatiekatu 13
00100 Helsinki 10
puh. 90-402 7251

P.S. Pidettäköön ensi kesänä Itä-Lapissa silmällä *Xestia gelidan* **uutta mustahkon harmaata melanistista muotoa**. (kuinka monta melanistista/normaalia havaittu?) sekä mahdollisia muita poikkeamia *Anomogyna/Pachnobia* -porukassa.

K.M.

HINNASTO/TILAUSLOMAKE		TILAUS: NOUTO- ☐ POSTI- ☐ (X RUUTUUN)		
Nimi ..... Osoite		POSTITILAUKSET OSOITTEELLA: MIKAEL SINERVIRTA AJURINK. 21 A 1 11100 RIIHIMÄKI (Tiedustelut 914-719 595 ark. ilt. klo 18.00—21.30)		
	500 KPL:N PUSSEJA	100 KPL:N PUSSEJA à 17,—	1000 KPL:N PAKKAUKSIA à 155,—	MK YHT.
HYÖNTEISNEULAT N:o 00				
0				
1				
2				
3				
4				
5				
MIKRONEULAT N:o 0,10	à 47,—			
0,15	à 47,—			
0,20	à 47,—			
ETIKETTINEULAT N:o 801	à 35,—			
LAMPUT: (VAIN NOUTOASIAKKAAT)				
ELOHOPEALAMPPU 50 W			à 50,—	
— " — 80 W			à 50,—	
— " — 125 W			à 55,—	
SEKAVALOLAMPPU 160 W			à 65,—	
SEKAVALOLAMPPU 160 W KIRKAS			à 70,—	
— " — 500 W			à 140,—	
KURISTIN 50 W E 50 L			à 65,—	KPL
— " — 80 W E 80 L			à 65,—	KPL
— " — 125 W E 125 L			à 65,—	KPL
VÄLIKELLOKYTKIN, THEBEN-TIMER			à 85,—	KPL
ATULAT, suorakärkiset, terävät			à 30,—	KPL
— " — kulmakärkiset, tylpähköt			à 30,—	KPL
LEVITYSLAUTA N:o 0 (MIKRO)			à 25,—	KPL
— " — 1 (2 M/M)			à 25,—	KPL
— " — 2 (4 ")			à 25,—	KPL
— " — 3 (6 ")			à 25,—	KPL
— " — 4 (8 ")			à 25,—	KPL
— " — 5 (11 ")			à 25,—	KPL
— " — 6 (14 ")			à 30,—	KPL
— " — 7 (17 ")			à 36,—	KPL
HENGITYSSUOJAIN 2:lla MYRKKYSSUOTIMELLA (PUOLINAAMARI)			à 135,—	KPL
VAIHTOPISTELUETTELO, MAKROT+MIKROT (1987)			à 25,—	KPL
— " — KOVAKUORIAISET (1982)			à 20,—	KPL
ENUMERATIO INSECTORUM FENNIAE (1986)				
HYMENOPTERA SYMPHYTA			à 25,—	KPL
ENUMERATIO INSECTORUM FENNIAE				
LEPIDOPTERA, Perhoset (1987)			à 35,—	KPL
ENUMERATIO INSECTORUM FENNIAE (1987)				
HYMENOPTERA, APOCRITA ACULAETA			à 25,—	KPL
ENUMERATIO COLEOPTERORUM... (1979)				
KOVAKUORIAISET			à 25,—	KPL
— " — DIPTERORUM FENNIAE (1980)				
KAKSISIIPISET			à 25,—	KPL
— " — HEMIPTERORUM FENNIAE (1984)			à 25,—	KPL
— " — INSECTORUM FENNIAE, ordines minores (1984)			à 25,—	KPL
HYÖNTEISSEUROJEN YHTEINEN JÄSENLUETTELO (Not.Ent. 63:17—36)			à 3,—	KPL
ERIPAINOKSET:				
● ZWEI GYNANDROMORPHE EXEMPLARE VON LASSIACAMPA QUERCUS L. (OSMO HEIKINHEIMO 1943)			à 5,—	KPL
● NOTEWORTHY RECORDS OF FINNISH LEPIDOPTERA 1955—1974 I. HESPERIOIDEA, PAPILIONOIDEA, BOMBYCOIDEA AND GEOMETROIDEA (E. SUOMALAINEN, J. KAISILA & MIKKOLA 1980)			à 10,—	KPL
● LEPIDOPTERA OF INARI LAPLAND, FINLAND; KEVO NOTES 6/82 (S. KOPONEN, E. LAASONEN & E. LINNALUOTO, 1982)			à 10,—	KPL
● THE SOLENOBIINAE SPECIES OF FINLAND WITH THE DESCRIPTION OF A NEW SPECIES (E. SUOMALAINEN, 1980)			à 10,—	KPL
● LAHDEN SEUDUN SUURPERHOSFAUNA 1947—1983 (R. v. BONSDORFF, 1985)			à 25,—	KPL
HUOM. MERKITSE NEULATILAUKSESI PAKKAUKSITTAIN ESIM. 100 KPL = 1 tai 500 KPL = 1, 1000 KPL = 1				

SUOMEN PERHOSET, MITTARIT, 1

- Julkaisija:** Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Kustantaja: Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Toimittajat: Kauri Mikkola, Ilkka Jalas, Osmo Peltonen ja Sakari Nenyé (kuvat)
Sisältää:
— Lajit: *Archiearis parthenias* — *Baptria tibiale*
— Lajinkuvaukset, joissa mm. piirroksia erityistuntemerkeistä, levinneisyyskartat, yleisyys ja runsaus, elinympäristö, lentoajat, pyyntitavat, kehitysasteet, talvehtiminen, ravintokasvit
— Värikuvataulut
— Lentoaikataulukot

Hinta seuramme välittämänä 160,—/kpl (kirjakauppahinta n. 220,—/kpl)

Seuramme välittää kirjaa seuraavilla tavoilla:

— Eläinmuseon ala-aulan vaatteiden vartijoiden välityksellä eläinmuseon aukioloaikoina

— kuukausikokousten edellä ja väliajoilla

— postitse tilausosoitteella: Henry Holmberg, Vainiopolku 7, 00700 Helsinki

SISÄLLYSLUETTELO**SIVU**

Väisänen, Rauno; Suoknuuti, Markku:	
Pyhtään Munasuon-Kananiemensuon suurperhoslajisto	1
Laasonen, Erkki: Kuinka laadin näytteidenottolupa-anomuksen	
Saanan ja Annjalonjin perhosten tutkimiseksi	9
Laasonen, Erkki: Suomen Perhostutkijain Seuran tutkimusprojekti	
Saanan ja Annjalonjin perhosfaunan seuraamiseksi	10
Hakemisto — Index, VOL 13 1988	11
Tiedotuksia jäsenistölle	17